

Fylkesmannen i
NORDLAND

- vinner til Nordlands beste

Veileder for miljøtilskudd i jordbruket

Nordland, søknadsomgangen 2016

Versjon nr. 01

Foto:

Forsidebilde fra Utvalgt kulturlandskap Engan-Ørnes og Kjelvik i Sørfold: Arne Farup

Øvrige foto: Ingvild Gabrielsen, Gunnar Nygaard, Bioforsk Kvithamar, Bioforsk Tjøtta, Åsa Hellem

Endringer og presiseringer før søknadsomgangen 2016:

Endringer i *Forskrift for miljøtilskudd, Nordland*

A. Tilskuddsordninger som avvikles:

Som en følge av jordbruksoppgjøret 2015 må følgende ordninger for miljøtilskudd avvikles fra søknadsomgangen 2016:

- ✓ *Miljøtilskudd til bevaringsverdige husdyrraser*
- ✓ *Miljøtilskudd til stubb i områder med jordtap*

Alle tilskudd til bevaringsverdige husdyrraser vil i stedet bli samlet under ordningen for produksjonstilskudd. I 2017 vil det være mulig å søke to ganger: For 2016 søker en i januar 2017, med utbetaling i juni 2017. For 2017 søker en i mars 2017 med utbetaling i februar/mars 2018. I jordbruksoppgjøret 2016 ble satsene satt til kr 2900 for storfe, kr 200 for sau, kr 500 for geit og kr 1000 for hest.

For stubb i områder med jordtap vil det ikke bli etablert noen tilsvarende ordning.

B. Ny tilskuddsordning fra 2016:

19. *Miljøtilskudd til bruk av tilførselsslanger* (ved spredning av husdyrgjødsel) - § 24 i forskriften

Det er viktig å merke seg at det for samme areal kan søkes både om *Miljøtilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel i vår og vekstsesongen* og *Miljøtilskudd til bruk av tilførselsslanger ved spredning av husdyrgjødsel*.

C. Andre endringer i forskriften fra 2016:

Krav om register og journal for bruk av plantevernmidler: Fra og med søknadsomgangen 2016 gjelder kravet om at foretak som søker Miljøtilskudd må ha *Plantevernjournal*, som skal inneholde (1) *Sprøytejournal*, (2) *Journal om beskyttelse av vannmiljø* og (3) *Journal om integrert plantevern*. Dette kravet gjelder bare hvis foretaket i løpet av året bruker plantevernmidler. (Se side 8)

Dispensasjon: I § 26. *Administrasjon, dispensasjon og klage* er det tilføyd at det heller ikke kan gis dispensasjon i forbindelse med miljøtilskudd til bruk av tilførselsslanger.

Oppdatert veileder for søknadsomgangen 2016

Endringer i vilkårene for ordninger som er videreført fra forrige søknadsomgang:

4. Miljøtilskudd til beite av kystlynghei (s. 15):

- ✓ Lengden på beitesesongen endres fra minimum 7 måneder til minimum 6 måneder
- ✓ Det innføres krav om minimum 10 dekar kystlynghei per dyr.

13. Miljøtilskudd til skjøtsel av steingjerder (s. 21):

- ✓ Skjøtselen skal være fullført innen 20. august.

15. Miljøtilskudd til ugjødsla randsone i eng i prioriterte områder (s. 23)

- ✓ I vilkårene for denne ordningen brukes nå begrepet «vassdrag» i stedet for «vann eller vassdrag». Dette er gjort for å unngå at noen skal oppfatte at ordningen også omfatter areal som grenser mot havet. Vi følger fortsatt vannressurslovens definisjon av vassdrag, som omfatter alt stillestående eller rennende overflatevann. For nærmere definisjon av vassdrag, se § 2 i [vannressursloven](#).
- ✓ Også areal som grenser opp mot brakkvannspoller omfattes av denne ordning.

16. Miljøtilskudd til vegetasjonssone ved åpen åker (s. 24)

17. Miljøtilskudd til vedlikehold av fangdammer (s. 25)

- ✓ I prioriterte områder (se hvilke under de enkelte ordningen) omfattes også areal som grenser opp mot brakkvannspoller.

Administrasjon, dispensasjon, klage, opplysningsplikt kontroll, tilbakeholding og avkorting

I rundskriv 2016-9 (*Forvaltningsrutiner for regionale miljøtilskudd*) presiserer Landbruksdirektoratet at i forbindelse med administrasjon, dispensasjon, klage, opplysningsplikt, kontroll, tilbakeholding og avkorting gjelder nå de samme retningslinjer ved Miljøtilskudd som for Produksjonstilskudd og avløsertilskudd. Disse retningslinjene er nærmere omtalt i rundskriv 2015-41 (*Kommentarer til forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket*) fra Landbruksdirektoratet.

Søkers ansvar for å gi riktige opplysninger

Søker er selv ansvarlig for å sette seg inn i regelverket og sørge for at opplysningene i søknaden er rette. Nyttig informasjon om utfylling av elektronisk søknad er tilgjengelig på Landbruksdirektoratets nettside. Spørsmål kan også rettes til landbruksforvaltninga i kommunen.

Endringer i søknaden etter søknadsfristen

Hvis søker oppdager at det er ført opp for få dyr eller for lite areal på søknaden og vil rette dette etter søknadsfristen, blir det å regne som en ny søknad levert etter søknadsfristen. Dermed blir søkeren trukket kr 1 000 per dag fra søknadsfristen og fram til de nye opplysningene er registrert. Kommunen kan heller ikke føre på flere dyr eller mere areal uten at dette blir regnet som åpning av ny søknad. Det kan ikke føres på flere dyr eller mere areal når det har gått en måned etter søknadsfristen.

Avkorting av tilskudd ved feil i søknaden

Hvis det er feil i søknaden som gjør at søker kan ha fått for mye utbetalt, skal kommunen rette søknaden og vurdere avkorting i resten av tilskuddet. Avkorting skal være hovedregelen ved slike feil. Størrelsen på avkortinga er avhengig av grad av skyld, men også «simpel uaktsomhet», der

søkeren burde vite at opplysningene er feil, gir grunnlag for avkorting. Hvis søkeren selv oppdager feilen og melder fra om dette til kommunen, skal dette komme søkeren til gode i vurdering om avkorting. Det er derfor viktig å melde fra så snart som mulig hvis søker oppdager feil i søknaden.

Feil som oppdages etter at tilskuddet er utbetalt

Søker kan klage på feil og mangler som oppdages etter at tilskuddet er utbetalt. Klagen skal være begrunnet og skal sendes til kommunen. Det skal legges en streng praksis til grunn for behandlingen av klagen, og det er bare i spesielle tilfeller at det kan etterbetales tilskudd.

Strengere regler for avkorting ved brudd på krav om gjødslingsplan og forskrift om plantevernmidler

Landbruksdirektoratet har i brev til Fylkesmannen datert 09.10.2015 (*Retningslinjer for avkorting ved brudd på krav om gjødslingsplan og forskrift om plantevernmidler for søknadsomgangen 2015*) gitt egne retningslinjer for avkorting av tilskudd ved brudd på krav om gjødslingsplan og forskrift om plantevernmidler.

Brudd på dokumentasjonskravet skal føre til en sterkere reaksjon enn det som er fastsatt i forbindelse med produksjonstilskudd. Avkortingsbeløpet ved mangelfull gjødslingsplan kan utgjøre opp til 50 % av det totale tilskuddsbeløpet, mens avkorting ved mangelfull sprøytejournal kan utgjøre opp til 25 %. Det kan dermed avkortes med inntil 75 % for tilfeller der både gjødslingsplan og sprøytejournal er mangelfulle.

Av ovenfor nevnte rundskriv 2016-9 framgår det at disse retningslinjene gjelder også for søknadsomgangen 2016.

Tilskuddssatsene for søknadsomgangen 2016

For hver tilskuddsordning er det oppgitt foreløpige satser. Endelige satser for søknadsomgangen 2016 blir fastsatt i januar 2017, når vi har fått oversikt over det samla søknadsomfanget. Da vil det også bli tatt hensyn til jordbruksoppgjøret 2016, hvor det ble vedtatt å øke rammen til Nordland med 0,5 mill. kroner, øremerket ordningen friareal for gås.

Innhold

Innledning	6
Hvem kan gis miljøtilskudd?	7
Krav om gjødslingsplan og dokumentasjonskrav til planlegging og bruk av plantevernmidler	8
Skjøtselsplaner	8
Søknad, saksbehandling og utbetaling	9
Ordninger for miljøtilskudd til foretak	10
Miljøtema kulturlandskap	10
Aktivitetsområdet <i>Regionalt prioriterte kulturlandskap</i>:	11
Generelt om slått og beiting av lokalt verdifulle kulturlandskap:	11
Miljøtilskudd til slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap - § 5 i forskriften	11
1A. Miljøtilskudd til slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap (valgt ut av kommunen)	11
1B. Miljøtilskudd til slått av veikanter i jordbrukslandskapet (velges ikke ut av kommunen)	12
2. Miljøtilskudd til beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap (valgt ut av kommunen) - § 6 i forskriften.....	13
Miljøtema biologisk mangfold	14
Aktivitetsområdet <i>Utvalgte naturtyper</i>:	14
3. Miljøtilskudd til skjøtsel (slått) av slåttemark - § 8 i forskriften	14
4. Miljøtilskudd til beite av kystlynghei - § 9 i forskriften	15
Aktivitetsområdet <i>Prioriterte naturverdier</i>:	16
5. Miljøtilskudd til (maskinell) slått av biologisk verdifulle arealer - § 10 i forskriften	16
6. Miljøtilskudd til beite av biologisk verdifulle arealer - § 11 i forskriften	16
7. Miljøtilskudd til friarealer for gås - § 12 i forskriften	17
Aktivitetsområdet <i>Kulturplanter og genressurser</i>:	18
8. Miljøtilskudd til (manuell) skjøtsel (slått) av gamle enger - § 13 i forskriften	18
Miljøtema kulturminner og kulturmiljøer	19
Aktivitetsområdet <i>Andre tradisjonelle driftsformer</i>:	19
9. Miljøtilskudd til hesjing - § 14 i forskriften.....	19
Aktivitetsområdet <i>Automatisk freda kulturminner</i>:	20

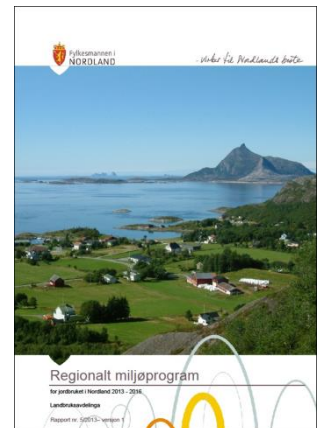
10. Miljøtilskudd til skjøtsel av gravminne - § 15 i forskriften.....	20
11. Miljøtilskudd til skjøtsel av gravfelt - § 16 i forskriften.....	20
12. Miljøtilskudd til skjøtsel av andre automatisk freda kulturminner - § 17 i forskriften.....	20
Aktivitetsområdet <i>Nyere tids kulturminner:</i>.....	21
13. Miljøtilskudd til skjøtsel av steingjerder - § 18 i forskriften.....	21
14. Miljøtilskudd til skjøtsel av viktige kulturhistoriske områder - § 19 i forskriften.....	22
Miljøtema avrenning til vassdrag og kyst.....	23
Aktivitetsområdet <i>Avrenning, prioriterte områder:</i>.....	23
15. Miljøtilskudd til ugjødsla randsone i eng i prioriterte områder - § 20 i forskriften.....	23
Aktivitetsområdet <i>Avrenning, andre områder:</i>.....	24
16. Miljøtilskudd til vegetasjonssone (ved åpen åker) - § 21 i forskriften.....	24
17. Miljøtilskudd til vedlikehold av fangdammer - § 22 i forskriften.....	25
Miljøtema utslipp til luft.....	26
Aktivitetsområdet <i>Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel</i>.....	26
18. Miljøtilskudd til spredning (av husdyrgjødsel) i vår/vekstsesongen - § 23 i forskriften.....	26
19. Miljøtilskudd til bruk av tilførselsslanger (ved spredning av husdyrgjødsel) - § 24 i forskriften.....	27
Ordninger for miljøtilskudd til beitelag.....	28
Miljøtema kulturlandskap.....	28
Aktivitetsområdet <i>Opprettholde kulturlandskapet:</i>.....	29
20. Miljøtilskudd til drift av beitelag - § 7 i forskriften.....	29
Vedlegg:.....	30
Tilhørende dokumenter:.....	30

Innledning

Regionalt miljøprogram for jordbruket i Nordland (RMP) ble rullert i 2012/2013 med virkning for perioden 2013-2016. I jordbruksoppgjøret 2015 ble det bestemt at RMP-perioden skal forlenges ut 2017. Dokumentet kan lastes ned fra Fylkesmannens [nettside](#).

Programmet tar utgangspunkt i Nasjonalt miljøprogram 2012 (NMP) og en analyse av utfordringene og mulighetene i Nordland, slik de ble opplevd ved utgangen av perioden for Miljøprogram for landbruket i Nordland 2009-2012.

Del 1 i miljøprogrammet viser målene og strategiene, del 2 omtaler virkemidlene, mens del 3 gir en statusbeskrivelse av utfordringer og muligheter.

Hovedmålet for RMP

Regionalt miljøprogram for Nordland skal bidra til å redusere klimautslipp og forurensing, og sikre at biologiske, landskapsmessige og kulturhistoriske verdier i jordbrukets kulturlandskap ivaretas.

Delmål:

1. Egenart og identitet: Stimulere til jordbruk og skjøtsel som tar vare på den landskapsmessige egenarten i kommunene og fylket.
2. Natur- og kulturverdier: Ta vare på verdifulle kulturlandskap, kulturminner, kulturmiljøer, naturtyper og leveområder for planter og dyr.
3. Miljøpåvirkning: Redusere miljøbelastningen fra jordbruket til vann, luft og jord.
4. Ressursforvaltning: Ta vare på genressurser og redusere tap av næringsstoffer og jord. Ta vare på jordbrukets kulturlandskap som ressurs for økt matproduksjon, ny næringsutvikling, opplevelser og helsebringende aktiviteter.

Programsmål:

RMP fastsetter i del 2 en rekke virkemidler for å nå målene i miljøprogrammet. Der disse er en oppfølging av *Nasjonalt Miljøprogram 2012*, er også programmålene i det nasjonale miljøprogrammet gjengitt.

Strategiske satsingsområder i RMP

I perioden 2013 – 2017 vil Fylkesmannen gjennom *RMP Nordland* sette fokus på følgende hovedområder:

- Hindre gjengroing av prioriterte områder
- Motvirke tap av biologisk mangfold og kulturminner
- Redusere klimautslipp og forurensing
- Ivareta kulturlandskapet som ressurs for næringsutvikling, helse og trivsel.

Flere av utfordringene i RMP møtes med miljøtilskudd, og de ulike ordningene er fastsatt i *Forskrift om miljøtilskudd til jordbruket i Nordland*. Forskriften gir Fylkesmannen fullmakt til å fastsette satser for tilskudd, samt gi nærmere definisjoner og vilkår.

I utgangspunktet er det ønskelig at det gjøres minst mulig endringer i forskriften i løpet av perioden for miljøprogrammet. Likevel har det også i 2016 vært nødvendig å endre forskriften. Ikke minst som følge av det i jordbruksoppgjøret 2015 ble bestemt at miljøtilskudd til bevaringsverdige husdyrraser og til stubb i områder med jordtap skal tas ut av ordningene for miljøtilskudd.

For å sikre forutsigbarhet er det også ønskelig at vilkårene for de ulike ordningene er mest mulig uendra fra år til år. Likevel sørger vi for å gjøre nødvendige korrigeringer etter hvert som vi får erfaring med hvordan de ulike ordningene fungerer i praksis. I god tid før hver søknadsomgang legges en oppdatert veileder legges på Fylkesmannens nettside. Vilkår og foreløpige tilskuddssatser for den aktuelle søknadsomgangen framkommer av denne veilederen.

Hvem kan gis miljøtilskudd?

Foretak som kan motta produksjonstilskudd i jordbruket, og som oppfyller de øvrige vilkårene, kan søke om miljøtilskudd.

Miljøtilskudd til drift beitelag, jfr. forskriftens § 7, kan kun søkes av godkjente beitelag i Nordland.

Miljøtilskudd er rettighetsbasert, dvs. at alle foretak og beitelag som gjennomfører tiltak i samsvar med vilkårene, har rett til tilskudd. Tilskudd gis kun til tiltak som gjennomføres i det aktuelle søknadsåret.

Tilskudd til skjøtsel kan gis til tiltak på arealer som foretaket eier eller leier, og til tiltak på arealer hvor foretaket gjennomfører skjøtsel på oppdrag for eier. Ved skjøtsel på leid areal eller på oppdrag skal det foreligge en skriftlig avtale mellom foretaket og eieren av arealet.

Ved eierskifte er det foretaket som disponerte dyrene og/eller arealet den 31. juli som kan motta miljøtilskudd.

Alle grunnopplysningene (navn, organisasjonsnummer, driftssenter og kontonummer) må være de samme som i søknaden om produksjonstilskudd.

Ved regelverksbrudd eller feilopplysninger kan hele eller deler av tilskuddet avkortes i samsvar med §§ 28 og 29 i forskriften. Dette gjelder også hvis et foretak driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet.

Krav om gjødslingsplan og dokumentasjonskrav til planlegging og bruk av plantevernmidler

Da forskrift om miljøplan ble opphevet fra 01.01.15 ble formålet med miljøplan videreført ved å innlemme krav om gjødslingsplan og sprøytejournal i forskrift om produksjonstilskudd.

Internkontrollen som dokumenterer miljømessige forhold knyttet til jordbruksdriften ivaretas gjennom KSL (Kvalitetssystemet i landbruket). Kravet om kartfesting av tiltak er videreført ved at dette nå gjøres i det elektroniske søknadssystemet.

Ved bruk av plantevernmidler skal foretaket oppfylle kravene til føring og oppbevaring av journal i [Forskrift 06. mai 2015, nr. 455 om plantevernmidler](#), § 20 og § 26, og føring og oppbevaring av register (sprøytejournal) i samme forskrift, artikkel 67.

Dette betyr at foretak som bruker plantevernmidler nå må føre en *Plantevernjournal* som skal bestå av:

1. *Sprøytejournal* (Jf. forskrift om plantevernmidler, kapittel VIII, artikkel 67)
2. *Journal over beskyttelse av vannmiljø* (Jf. forskrift om plantevernmidler, § 20)
3. *Journal om integrert plantevern* (Jf. forskrift om plantevernmidler, § 26)

Kravene til innholdet i *Plantevernjournalen* framgår av den nevnte artikkelen og paragrafene i plantevernforskriften.

Fra og med søknadsomgangen 2016 gjelder disse kravene fullt ut ved søknad om miljøtilskudd. Foretak som i søknadsåret ikke bruker plantevernmidler, trenger ikke føre plantevernjournal. Plantevernforskriften setter imidlertid krav om at sprøytejournalen skal oppbevares i minst tre år.

Mattilsynet har den 03.06.2016 publisert en egen [Veileder til regelverk om plantevernmidler](#).

Skjema som tilfredsstiller kravene til *Plantevernjournal* kan lastes ned fra Norsk Landbruksrådgivings [nettside](#).

Skjøtselsplaner

Skjøtsel av slåttmarker

Egen skjøtelsplan kreves for *Miljøtilskudd til skjøtsel av slåttemark* (ordning 3). Skjøtelsplan er i denne sammenhengen et dokument som er utarbeidet av noen som har den nødvendige kompetansen innenfor det aktuelle fagområdet. Skjøtelsplanen skal være godkjent av Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan over tilskuddsordningen for trua arter og naturtyper (før kalt handlingsplan-midlene for utvalgte naturtyper) gi tilskudd til finansiering av slike skjøtelsplaner. Ordningen forvaltes av miljøvernavinga.

Skjøtsel av kulturminner

Regional kulturminneforvaltning ved Nordland fylkeskommune og Sametinget kan sette krav om skjøtelsplan, eller på annen måte sette vilkår til skjøtelsen, i forbindelse med:

10. Miljøtilskudd til skjøtsel av gravminne
11. Miljøtilskudd til skjøtsel av gravfelt
12. Miljøtilskudd til skjøtsel av andre automatisk freda kulturminner
13. Miljøtilskudd til skjøtsel av steingjerder
14. Miljøtilskudd til skjøtsel av viktige kulturhistoriske områder

Det er bare i unntakstilfeller at det vil bli satt krav om skjøtelsplan for kulturminner. Hvis regionalt kulturminneforvaltning mener at det nødvendig med skjøtelsplan, tar de kontakt med det aktuelle foretaket.

Søknad, saksbehandling og utbetaling

Søknadsfristen er 20. august for foretakene og 1. november for beitelagene.

Søknad skjer elektronisk via portalen Altinn: <https://www.altinn.no/>

Registreringsdato for areal, meter og dyretall er 31. juli i søknadsåret.

Alle arealtiltak skal kartfestes i det elektroniske søknadssystemet. Dette arbeidet kan ved første gangs søknad være noe tidkrevende, noe som innebærer at søkerne bør starte søknadsprosessen i god tid før søknadsfristen. Kart fra tidligere søknader kan hentes opp i det elektroniske søknadssystemet og eventuelt justeres i forhold til årets søknad.

Søkere som selv ikke har mulighet til å søke elektronisk, og som ikke kan få bistand fra andre, må i god tid før søknadsfristen henvende seg til landbruksforvaltninga i kommunen. I tillegg til mengde (utmålingsenhetene daa, dyreenheter, dyr, stykk og meter) skal søkeren for noen av ordningene gi opplysninger under rubrikken «subenhet». Dette er supplerende opplysninger om f.eks. dekar eller antall, som er nødvendige for statistikk og videre rapportering, og som ved enkelte ordninger brukes til å avgrense tilskuddet.

Søknader sendt etter fristen skal behandles ordinært, men innvilget tilskudd avkortes med et fastsatt kronebeløp per dag forsinkelsen varer. Søknader levert seinere enn 20 virkedager etter fristen skal

avvises av kommunen dersom det ikke er gitt særskilt dispensasjon fra søknadsfristen. I rundskriv 2016-9 (*Forvaltningsrutiner for regionale miljøtilskudd*) presiserer Landbruksdirektoratet at i forbindelse med administrasjon, dispensasjon, klage, opplysningsplikt, kontroll, tilbakeholding og avkorting gjelder nå de samme retningslinjer ved Miljøtilskudd som for Produksjonstilskudd og avløsertilskudd. Disse retningslinjene er nærmere omtalt helt foran i dette veileidningsheftet og i rundskriv 2015-41 (*Kommentarer til forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket*) fra Landbruksdirektoratet.

Vedtaket om tilskudd fattes av kommunen. Dette vedtaket kan påklages til Fylkesmannen i Nordland.

I følge Landbruksdirektoratet skal utbetaling av miljøtilskuddet for søknadsomgangen 2016 skje den 22.02 2017.

Ordninger for miljøtilskudd til foretak

Fra og med søknadsomgangen 2013 har hvert fylke valgt sine ordninger for miljøtilskudd ut fra en felles nasjonal «RMP-meny», som er fastsatt av avtalepartene i jordbruksoppgjøret. Noen av de tidligere tilskuddsordningene i Nordland er ikke videreført fra 2013. Enten er de ikke med i den nasjonale menyen (bl.a. tilskudd til permanente gjerder), eller så har de blitt tatt ut som følge av vurderinger gjort i forbindelse med arbeidet med det nye regionale miljøprogrammet.

Fylkesmannen fastsetter satsene, men kan ikke endre utmålingsenhetene.

De ulike ordningene for miljøtilskudd er sortert under fem miljøtema med egne program mål og aktivitetsområder. Under hvert enkelt aktivitetsområde finner en så de enkelte tilskuddsordningene. Noen av tilskuddsordningene er også delt inn i tiltaksklasser, og søker må sørge for å plassere søknaden i rett tiltaksklasse.

Tilskuddsordningene som er valgt ut for Nordland er i denne veilederen nummerert fra 1 til 21, og med henvisning til de aktuelle paragrafene i forskriften. Samtidig er det oppgitt hvordan ordningene er nummerert i det elektroniske søknadssystemet.

Miljøtema kulturlandskap

Jf. RMP punktene 2.1.1. (tiltak) og 3.1.2 (status)

Program mål:

Ta vare på og utvikle jordbrukets kulturlandskap. Ta vare på variasjonen i jordbrukets prioriterte kulturlandskap.

Aktivitetområdet *Regionalt prioriterte kulturlandskap*:

Generelt om slått og beiting av lokalt verdifulle kulturlandskap:

Kommunen kan for perioden 2013-2017 definere inntil 2 % av jordbruksarealet i drift (produksjonstilskuddsarealet) som *lokalt verdifulle jordbrukslandskap*. Fordelingen av antall dekar per kommune tar fortsatt utgangspunkt i det totale produksjonstilskuddsarealet i 2005.

For disse arealene kan det gis miljøtilskudd til skjøtsel ved beiting og/eller slått. Hvis et lokalt verdifullt kulturlandskap både beites og slås, kan det gis tilskudd til enten beiting eller slått.

Ordningen kan også omfatte jordbrukslandskap som vurderes som verdifulle ut fra andre kriterier enn biologiske.

Slått av veikanter (ordning 1B) er en generell ordning, og disse arealene inngår ikke i de arealene som kommunene velger ut under ordningene 1A (slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap) og 2 (beiting av lokalt verdifulle jordbrukslandskap).

Miljøtilskudd til slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap - § 5 i forskriften

1A. Miljøtilskudd til slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap (valgt ut av kommunen)

(Ordning nummer 1.1.1. i tilskuddsbrevet.)

Kommunen kan etter nærmere vilkår gitt av Fylkesmannen velge ut hvilke kulturlandskap påvirket av slått som skal ha status som lokalt verdifulle. Arealene skal være en del av jordbrukets kulturlandskap. Tilskuddsordningen omfatter kun disse arealene.

Områder som velges ut skal kunne defineres inn under en eller flere av de følgende tiltaksklassene:

1. Bygdenært
2. Øyer/holmer/veiløse områder
3. Fjellområder
4. Areal med spesielle verdier

Søker skal etter samråd med kommunen plassere søknaden i rett tiltaksklasse.

Det kan i samme søknadsomgang ikke gis tilskudd til både slått og beiting på samme areal over to ulike ordninger for miljøtilskudd. Miljøtilskudd til slått kan imidlertid kombineres med miljøtilskudd til hesjing.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Kommunen skal sette vilkår for skjøtselen.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Subenhet	Kr	Avgrensing
Slått av verdifulle områder valgt ut av kommunen	dekar		200	

1B. Miljøtilskudd til slått av veikanter i jordbrukslandskapet (velges ikke ut av kommunen)

(Ordning nummer 1.1.8. i tilskuddsbrevet.)

Tilskudd til skjøtsel av veikanter er en generell ordning for alle foretak, uavhengig av kommunenes prioriteringer under tilskuddsordning 1A, Miljøtilskudd til slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap.

Formålet med ordningen er skjøtsel av kulturlandskapet, samt redusert spredning av ugras.

Fra søknadsomgangen 2014 omfatter denne ordningen ikke slått langs offentlige veier ¹⁾ (riks- og fylkes- og kommunale veier). Som en følge av dette kan det heller ikke gis miljøtilskudd til slått av veikanter langs gang- og sykkelveier ved offentlige veier.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Veien må være opparbeidet og synlig på flybilder.
- ✓ Det gis kun tilskudd til slått²⁾ av veikanter langs private veier.
- ✓ Det gis kun tilskudd til én årlig slått av samme veikant.
- ✓ Veikantene må grense mot fulldyrka eller overflatedyrka jord som foretaket eier eller leier, og som høstes ved slått, eller har åkervekster.
- ✓ Bredden på arealet (veikanten) mellom veibanen og den fulldyrka/overflatedyrka jorda kan ikke være over 8 meter for å kunne defineres som tilskuddsberettiget.
- ✓ Hele bredden på arealet (veikanten) skal slås.

Inntegning på kart:

- ✓ Hvis foretaket eier eller leier veien skal tiltaket i det elektroniske søknadssystemet tegnes inn som ei linje langs kanten av veien.
- ✓ Hvis den private veien eies av andre, skal tiltaket tegnes inn som ei linje langs kanten av det fulldyrka eller overflatedyrka arealet som grenser opp mot veien og som søkeren eier eller leier.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Subenhet	Kr	Avgrensing
Slått av veikanter	meter		3,50	

Kommentarer:

¹⁾ I veglova 21. juni 1963 nr. 23 § 1 første ledd er offentlig vei definert slik: *Offentlig veg er veg eller gate som er open for allmenn ferdsel og som blir halden ved like av stat, fylkeskommune eller kommune etter reglane i kap. IV. Alle andre vegar eller gater blir i denne lova å rekne for private.*

Slått langs offentlige veier omfattes av Vegdirektoratet sin *Håndbok 051 – arbeid på veg*, som blant annet setter strenge krav om gjennomført arbeidsvarslingskurs, arbeidsvarsling før tiltaket iverksettes og sikring av arbeidsstedet. Vi vurderer at disse generelle kravene i mange tilfeller ikke står i forhold til størrelsen på miljøtilskuddet, og har derfor fra 2014 tatt de offentlige veiene ut av tilskuddsordningen.

- 2) Beiting av utvalgte veikanter kan eventuelt defineres av kommunen inn under ordning 2 *Miljøtilskudd til beite av lokalt verdifulle kulturlandskap* (valgt ut av kommunen).

2. Miljøtilskudd til beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap (valgt ut av kommunen) - § 6 i forskriften

(Ordning nummer 1.1.2. i tilskuddsbrevet.)

Kommunen kan etter nærmere vilkår gitt av Fylkesmannen velge ut hvilke kulturlandskap påvirket av beiting som skal ha status som lokalt verdifulle. Arealene skal være en del av jordbrukets kulturlandskap. Tilskuddsordningen omfatter kun disse arealene. Områder som velges ut skal kunne defineres inn under en eller flere av de følgende tiltaksklassene:

1. Bygdenært
2. Øyer/holmer/veiløse områder
3. Fjellområder
4. Areal med spesielle verdier

Søker skal etter samråd med kommunen plassere søknaden i rett tiltaksklasse.

Foto: Gunnar Nygaard

Det kan samme søknadsomgang ikke gis tilskudd til både beiting og slått på samme areal over to ulike ordninger for miljøtilskudd.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ **Kommunen skal sette vilkår for skjøtselen, f.eks. minimum/maksimum antall dyreenheter per dekar**
- ✓ Beitedyrene skal per 31.7 i søknadsåret være ett år eller eldre.
- ✓ Beitesesongen skal vare mer enn 8 uker i søknadsåret.
- ✓ I søknaden skal beitedyrene oppgis i antall standard dyreenheter ¹⁾ og arealet oppgis i dekar.

<i>Foreløpig tilskuddssats</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensning</i>
Beite av verdifulle områder valgt ut av kommunen	dyreenhet ¹⁾	dekar	180	

Kommentar:

- ¹⁾ 1 sau/geit = 1 dyreenhet, 1 ku/okse = 5 dyreenheter, hest og ungdyr av storfe = 3 dyreenheter. Beiting med hjort omfattes ikke av ordningen.

Miljøtema biologisk mangfold

Jf. RMP punkt 2.1.3 (tiltak) og 3.1.3 (status).

Programsmål:

Et mangfold av naturtyper med registrert biologisk mangfold skal restaureres og vedlikeholdes innen 2020. Status for truede arter i jordbruket skal bedres innen 2020. Økt bruk og vern av landbrukets genetiske ressurser.

Aktivitetssområdet *Utvalgte naturtyper:*

Oversikt over verdifulle slåttemark og kystlynghei:

Innsynsløsningen i [Naturbase](#)

(<http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Database/Naturbase/>) gir en oversikt over registrerte lokaliteter/forekomster av naturtyper og arter. Det foregår et kontinuerlig oppdateringsarbeid, og ikke alle lokaliteter er per i dag registrert i *basen*. Avgrensninger og verdisetting kan også endres ved økt kunnskap. Fylkesmannens miljøvernnavdeling har oversikt over dette.

Foto: Ingvild Gabrielsen

3. Miljøtilskudd til skjøtsel (slått) av slåttemark - § 8 i forskriften

(Ordning nummer 2.3.7. i tilskuddsbrevet.)

Det kan gis tilskudd til skjøtsel av slåttemark som er klassifisert som «svært viktig» (A-lokalitet) eller «viktig» (B-lokalitet) av Miljødirektoratet i [Naturbase](#).

Det kan samme søknadsomgang ikke gis tilskudd til både slått og beiting på samme areal over to ulike ordninger for miljøtilskudd. Miljøtilskudd til slått kan imidlertid kombineres med miljøtilskudd til hesjing.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Det må ikke brukes kjemiske plantevernmidler, mineralgjødsel eller husdyrgjødsel på arealet uten at dette er godkjent av Fylkesmannen.
- ✓ Slått skal gjennomføres etter frøsetting, vanligvis i siste halvdel av juli.
- ✓ Graset tørkes på bakken eller i hesjer, og fjernes når det er tørt.
- ✓ Avlinga skal så langt det er mulig nyttes til fôr for egen eller andres besetning.
- ✓ Skjøtsel skal for øvrig skje i samsvar med skjøtelsesplan godkjent av Fylkesmannen.

<i>Foreløpig tilskuddssats</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Skjøtsel av slåttemark	dekar		800	

Kommentar:

Foretak som søker om Miljøtilskudd til skjøtsel av slåttemark, kan også søke om tilskudd over tilskuddsordningen for trua arter og naturtyper, som forvaltes av Fylkesmannen.

4. Miljøtilskudd til beite av kystlynghei - § 9 i forskriften

Ordning nummer 2.4.10. i tilskuddsbrevet.

Formålet med ordningen er å sikre et beitetrykk som bidrar til å ivareta miljøverdiene i kystlyngheia.

Det kan gis tilskudd til skjøtsel av kystlynghei som av Miljødirektoratet er klassifisert som «svært viktig» (A-lokalitet), «viktig» (B-lokalitet) eller «lokalt viktig» (C-lokalitet) i [Naturbase](#).

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Tilskudd gis per sau som foretaket disponerer.
- ✓ Sauen skal per 31.7 i søknadsåret være ett år eller eldre.
- ✓ Det totale beiteområdet må bestå av minst 50 % kystlynghei.
- ✓ Beitesesongen i kystlyngheia skal vare mer enn 6 måneder i søknadsåret.
- ✓ Driftsopplegget skal være godkjent av Mattilsynet.
- ✓ Arealet som beites skal i søknaden oppgis i dekar.
- ✓ Minimum 10 dekar kystlynghei per dyr.

Foto: Bioforsk Tjøtta

<i>Foreløpig tilskuddssats</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing per foretak - kr</i>
Beite av kystlynghei	dyreenhet ¹⁾	dekar	300	75 000

Kommentarer:

- ¹⁾ 1 sau = 1 dyreenhet
- ²⁾ Foretak som søker om Miljøtilskudd til beite av kystlynghei, kan også søke om tilskudd over *Tilskuddsordningen for trua naturtyper*, som forvaltes av Fylkesmannen.

Aktivitetområdet *Prioriterte naturverdier*:

5. Miljøtilskudd til (maskinell) slått av biologisk verdifulle arealer - § 10 i forskriften

(Ordning nummer 2.4.12. i tilskuddsbrevet.)

Det kan samme søknadsomgang ikke gis tilskudd til både slått og beiting på samme areal over to ulike ordninger for miljøtilskudd. Miljøtilskudd til slått kan imidlertid kombineres med miljøtilskudd til hesjing.

Ordningen omfatter **maskinell**¹⁾ slått (4-hjuls traktor) og kun i følgende områder:

- ✓ Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (Engan-Ørnes og Kjelvik i Sørfold, samt Blomsøy-Hestøy og Skålvær i Alstahaug)
- ✓ Vegaøyen verdensarvområde
- ✓ Røst

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Slått skal skje med 4-hjuls traktor
- ✓ Der det fins skjøtselsplan for det aktuelle arealet skal slått skje i samsvar med denne.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Subenhet	Kr	Avgrensning per foretak - kr
Maskinell skjøtsel av biologisk verdifulle arealer	dekar		260	15 000

Kommentar:

- ¹⁾ Tilskudd til **manuell slått** med ljà, tohjulstraktor o.l. kan i de samme geografiske områdene som omfattes av denne ordningen gis over ordning nummer 9: *Miljøtilskudd til skjøtsel av gamle enger*.

6. Miljøtilskudd til beite av biologisk verdifulle arealer - § 11 i forskriften

(Ordning nummer 2.4.13. i tilskuddsbrevet.)

Ordningen omfatter:

- ✓ Følgende naturtyper i kulturlandskapet som Miljødirektoratet har klassifisert som «svært viktige» (A-lokalitet), «viktige» (B-lokalitet) i [Naturbase](#): Strandeng, naturbeitemark, hagemark, beiteskog og artsrike veikanter.
- ✓ Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (Engan-Ørnes og Kjelvik i Sørfold, samt Blomsøy-Hestøy og Skålvær i Alstahaug).
- ✓ Vegaøyen verdensarvområde.
- ✓ Røst.

Det kan samme søknadsomgang ikke gis tilskudd til både beiting og slått på samme areal over to ulike ordninger for miljøtilskudd. Miljøtilskudd til beite av biologisk verdifulle arealer omfatter ikke beiting av kystlynghei. Slikt tilskudd gis over ordning nummer 4: *Miljøtilskudd til beite av kystlynghei*.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Arealene skal ikke gjødsles.
- ✓ Beiteområdet skal være inngjerdet eller naturlig avgrenset (øy eller liknende).
- ✓ Beiting må starte tidlig i sesongen, og beitetrykket må være stort nok til å opprettholde en typisk beitemarksflora.

<i>Foreløpig tilskuddssats</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing per foretak - kr</i>
Beite av biologisk verdifulle arealer	dekar		250	15 000

7. Miljøtilskudd til friarealer for gås - § 12 i forskriften

(Ordning nummer 2.4.14. i tilskuddsbrevet.)

Foretak kan motta miljøtilskudd for å la trekkende hvitkinngås og kortnebbgås beite uten å bli jaget.

Hvis det i løpet av våren kommer til nye arealer som ikke er omfattet av ordningen, skal det legges til rette for at disse kan komme inn under ordningen det påfølgende året.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Gjelder areal for beitende hvitkinngås og kortnebbgås i kommunene Vega, Herøy, Alstahaug, Træna, Bodø, Hadsel, Sortland, Øksnes og Andøy.
- ✓ Gjelder fulldyrka eller overflatedyrka arealer.
- ✓ Foretaket må i forkant av beitesesongen forplikte seg til å stille nærmere angitte arealer til disposisjon for beitende gjess. Gåsa skal ikke jages.
- ✓ Beiting må være dokumentert av kommunen eller Norsk institutt for naturforskning (NINA). Det forutsettes at foretaket samtykker til at dette arbeidet utføres på arealene, og ved forespørsel bidrar med opplysninger om gåsebeitingen.
- ✓ Ved søknad skal foretaket plassere arealet i samme kategori (høyt, middels eller lavt belasta) som det ble gitt tilskudd for året før. Nye søkere kontakter kommunen for å få oppgitt en foreløpig kategori.
- ✓ Kommunen avgjør i hver søknadsomgang om et område skal gis tilskudd som lavt, middels eller høyt belasta. Dette vedtaket bygger på en vurdering av den gjennomsnittlige belastningen i søknadsåret og de to årene før. I samsvar med § 27 i forskriften kan foretaket klage på kommunens vedtak om tilskuddssats eller antall dekar.

<i>Foreløpig tilskuddssatser med inndeling etter belastning</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Arealer som er lavt belasta med gåsebeiting	dekar		80	
Arealer som er middels belasta med gåsebeiting	dekar		180	
Arealer som er høyt belasta med gåsebeiting	dekar		300	

Kommentarer til satsene:

De foreløpige satsene for friarealer for gås i søknadsomgangen 2016 er de samme som de endelige satsene for søknadsomgangen 2015.

Av sluttprotokollen for jordbruksforhandlingene i 2016 går det fram følgende: *Partene er enige om å øke avsetningen til regionalt miljøprogram (RMP) med 0,5 mill. kroner til hvert av fylkene Nord-Trøndelag og Nordland, som skal prioriteres til tiltaket Friarealer for gås.*

Deretter skal oppgjøret godkjennes av Stortinget.

De endelige satsene for søknadsomgangen 2016 vil før utbetaling i februar 2017 bli justert i samsvar med dette, etter at satsene er drøftet med Landbruksforum Nordland hvor også faglagene er representert.

Aktivitetområdet *Kulturplanter og genressurser:*

8. Miljøtilskudd til (manuell) skjøtsel (slått) av gamle enger - § 13 i forskriften

(Ordning nummer 2.5.17. i tilskuddsbrevet.

Ordningen omfatter manuell slått (ljå, tohjulstraktor e.l.) og kun i følgende områder:

- ✓ Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (Engan-Ørnes og Kjelvik i Sørfold, samt Blomsøy-Hestøy og Skålvær i Alstahaug).
- ✓ Vegaøyen verdensarvområde.
- ✓ Røst.

Det kan samme søknadsomgang ikke gis tilskudd til både slått og beiting på samme areal over to ulike ordninger for miljøtilskudd.

Ordningen omfatter ikke beiting av kystlynghei. Slikt tilskudd gis over ordning nummer 4:

Miljøtilskudd til beite av kystlynghei.

Slåttemarker som i de ovenfor nevnte områdene er klassifisert som A- og B-lokaliteter i Naturbase, omfattes heller ikke av denne ordningen. For disse kan det søkes på ordning nummer 3: *Miljøtilskudd til skjøtsel av slåttemark* (§ 8).

Tilskudd til maskinell slått med 4-hjuls traktor kan i de samme geografiske områdene som omfattes av denne ordningen gis over ordning nummer 5: *Miljøtilskudd til slått av biologisk verdifulle arealer* (§ 10).

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Slått skal skje med ljå, tohjulstraktor o.l.
- ✓ Der det fins skjøtelsesplan for det aktuelle arealet skal slåtten skje i samsvar med denne.

<i>Foreløpig tilskuddssats</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Manuell skjøtsel av gamle enger	dekar		1 000	

Miljøtema kulturminner og kulturmiljøer

Jf. RMP punktene 2.1.4 (tiltak) og 3.1.4 (status)

Programsmål:

Status for kulturminner og kulturmiljøer skal bedres innen 2020.

Aktivitetssområdet *Andre tradisjonelle driftsformer:*

9. Miljøtilskudd til hesjing - § 14 i forskriften

(Ordning nummer 3.7.23. i tilskuddsbrevet.)

Tilskuddet gis for areal som høstes for høytørking utendørs i hesje. Hensikten med ordningen er å ta vare på og synliggjøre en tradisjonell driftsform, og det forutsettes derfor at hesjingen foregår på tradisjonelt vis. Andre alternative metoder for tørking av gras omfattes ikke av ordningen.

Miljøtilskudd til hesjing kan kombineres med miljøtilskudd til slått, men kan ikke kombineres med miljøtilskudd til beiting.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Arealet som høstes skal være fulldyrka eller overflatedyrka.
- ✓ Alt graset som høstes på arealet som det søkes tilskudd til skal hesjes.
- ✓ Hesjene skal stå på det samme arealet.
- ✓ Hå kan beites.

Foto: Bioforsk, Kvithamar

<i>Foreløpig tilskuddssats</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Hesjing	dekar		1 000	

Kommentar:

Det kan både søkes om miljøtilskudd til hesjing og til slått, hvis det aktuelle arealet omfattes av en av tilskuddsordningene for slått.

Aktivitetssområdet *Automatisk freda kulturminner*:

10. Miljøtilskudd til skjøtsel av gravminne - § 15 i forskriften

(Ordning nummer 3.8.24. i tilskuddsbrevet.)

11. Miljøtilskudd til skjøtsel av gravfelt - § 16 i forskriften

(Ordning nummer 3.8.25. i tilskuddsbrevet.)

12. Miljøtilskudd til skjøtsel av andre automatisk freda kulturminner - § 17 i forskriften

(Ordning nummer 3.8.26. i tilskuddsbrevet.)

Hensikten med disse tre ordningene (10, 11 og 12) er at automatisk freda kulturminner i jordbrukets kulturlandskap skal kunne framstå som synlige.

Kulturminnene skal ligge på eller i nær tilknytning til innmark (fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite), og være registrert som «synlige over markoverflaten» i databasen *Askeladden*. Landbruksforvaltninga i kommunen og regional kulturminneforvaltning (Fylkeskommunen og Sametinget) har innsyn i *Askeladden* og kan avklare hvilke kulturminner dette omfatter.

I noen tilfeller har det vist seg at kulturminner ved en feil er registrert som «synlige over markoverflaten» i *Askeladden*, selv om de ikke er det. I slike tilfeller gis det ikke miljøtilskudd til skjøtsel. Det gis heller ikke tilskudd til skjøtsel av kulturminner som i *Askeladden* står oppført med «uavklart» vernestatus. I disse tilfellene kan en kontakte kulturminneforvaltningen for eventuell nærmere avklaring.

Når avstanden mellom to eller flere gravminner er mindre enn 50 meter, regnes de som del av et gravfelt.

Vilkår for tilskuddsordningene 10, 11 og 12:

- ✓ Regionale kulturminnemyndigheter (Nordland fylkeskommune og Sametinget) kan for nærmere spesifiserte kulturminner sette krav om egen skjøtelsesplan, eller på annen måte sette vilkår til skjøtselen.
- ✓ Skjøtselen skal skje inntil/på selve kulturminnet, samt i sikringssonen som er minimum 5 meter fra kulturminnet sin synlige ytterkant.
- ✓ Den årlige vegetasjonsskjøtselen skal omfatte beiting, slått eller rydding av kratt og rotskudd, slik at det gravminnet framstår som godt synlig.
- ✓ Noen trær kan stå, dette må vurderes individuelt. Gamle/syke trær må fjernes på grunn av fare for rotvelt som kan skade kulturminnet.
- ✓ Det skal ikke brukes tunge maskiner eller redskap som går ned i jorda, uten at dette på forhånd er avtalt med kulturminnemyndigheten.
- ✓ Arbeidet skal for øvrig utføres i samsvar med Riksantikvarens anbefalinger i veileder for skjøtsel av arkeologiske kulturminner: [Informasjonsark 7.3.5 Skjøtsel: Vegetasjon](#).

<i>Foreløpige tilskuddssatser</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Beite - gravminne	antall		1 000	
Slått - gravminne	antall		1 000	
Beite - gravfelt	dekar	antall	1 000	
Slått - gravfelt	dekar	antall	1 500	
Beite - andre automatisk freda kulturminner	dekar	antall	1 000	
Slått - andre automatisk freda kulturminner	dekar	antall	1 500	

Aktivitetssområdet *Nyere tids kulturminner:*

13. Miljøtilskudd til skjøtsel av steingjerder - § 18 i forskriften

(Ordning nummer 3.9.27. i tilskuddsbrevet.)

Ordningen er i søknadsskjema ført opp som «Bakkemurer/steingjerder» under «Skjøtsel av bakkemurer, trekker og skigarder».

Steingjerdet må ligge i jordbrukslandskapet, være minimum 50 cm høgt og i en slik tilstand at det framstår som et gjerde. Det skal være et oppmurt gjerde, ikke ei steinrøys. Gjerdet trenger ikke være intakt i hele den opprinnelige gjerdelinja, men den omsøkte delen må være hel.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Regional kulturminnemyndigheter (Nordland fylkeskommune og Sametinget) kan for nærmere spesifiserte steingjerder sette krav om egen skjøtelsesplan, eller på annen måte sette vilkår til skjøtselen.
- ✓ Steingjerdet skal vedlikeholdes på begge sider.
- ✓ Stein som faller ned skal legges opp igjen.
- ✓ Ved reparasjon av gjerdet må det ikke tas stein fra automatisk freda kulturminner.
- ✓ Steingjerdet skal holdes fri for vegetasjon på begge sider slik at det er godt synlig.
- ✓ Det skal ikke brukes kjemiske plantevernmidler for å fjerne vegetasjon.
- ✓ Skjøtselen skal være fullført innen 20. august.

Foto: Åsa Hellem

<i>Foreløpig tilskuddssats</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Skjøtsel av steingjerder	meter		35	

Kommentar:

Det kan søkes om SMIL-tilskudd som engangsstøtte til istandsetting av steingjerder

14. Miljøtilskudd til skjøtsel av viktige kulturhistoriske områder - § 19 i forskriften

(Ordning nummer 3.9.29. i tilskuddsbrevet.)

Med virkning fra og med søknadsomgangen 2015 har Fylkesmannen etter forslag fra kommunene og råd fra regional kulturminneforvaltning (Nordland fylkeskommune og Sametinget), valgt ut 9 kulturhistoriske områder hvor det kan gis tilskudd til vegetasjonsskjøtsel.

Områdene som omfattes av denne ordningen er:

	Kulturhistorisk område	Kommune	Maksimalt antall dekar
1	Gaukværøy	Bø	15
2	Lysthusaugen på Dønnes gård	Dønna	7
3	Hestskaret i Nordvika	Dønna	15
4	Saulia på Røssvassholmen	Hattfjelldal	10
5	Holmen gård ved ærfuglværet på Holmholmen	Hemnes	15
6	Herøy bygdesamling på Herøy prestegård	Herøy	4
7	Vollmoen	Steigen	14
8	Jennestad handelssted	Sortland	13
9	Sjønstå gård	Fauske	15

Ved søknad oppgis antall dekar som er skjøttet i den aktuelle søknadsomgangen. Det oppgitte antall dekar er det maksimale arealet som hvert område kan søke om tilskudd til.

Denne ordningen kan i samme søknadsomgang ikke kombineres med andre ordninger for miljøtilskudd til beiting eller slått. Ordningen kan imidlertid kombineres med miljøtilskudd til hesjing.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Regionale kulturminnemyndigheter (fylkeskommunen og Sametinget) kan for nærmere spesifiserte områder sette krav om utforming og godkjenning av egen Skjøtselsplan.
- ✓ Hvis det ikke er satt krav om skjøtselsplan, skal gjennomføringen av tiltakene avtales med kommunen.
- ✓ Skjøtsel kan skje ved beiting og/eller slått.
- ✓ Hvis skjøtsel gjennomføres ved beiting skal det etableres et beitetrykk som bidrar til å gi kulturlandskapet et synlig beitepreg.

<i>Foreløpig tilskuddssats</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Kulturhistoriske områder	dekar		1 500	

Miljøtema avrenning til vassdrag og kyst

Jf. RMP punktene 2.1.6 (tiltak) og 3.1.6 (status)

Programsmål:

Ingen vannforekomster i jordbruksdominerte områder skal nedklassifiseres innen 2021. De mest utsatte vannforekomstene i jordbruksdominerte områder skal ha bedret status innen 2015/2021.

Aktivitetområdet *Avrenning, prioriterte områder:*

15. Miljøtilskudd til ugjødsla randsone i eng i **prioriterte** områder - § 20 i forskriften (Ordning nummer 5.11.37. i tilskuddsbrevet.)

Formålet med tilskuddsordningen er å hindre at næringsstoffene i gjødsla forurensrer vannforekomster. Som et ledd i arbeidet med oppfølgingen av Vannforskriften er følgende vassdrag valgt ut for å omfattes av denne tilskuddsordningen:

Vannforekomst (jfr. www.vann-nett.no)	Navn	Kommune
Alle vannforekomstene innenfor disse vassdragene	Farstadvassdraget	Vestvågøy
	Lilandvassdraget	Vestvågøy
146-20-R	Dalelva	Sømna
146-22-R	Grøttemsvassdraget	Sømna
146-27-R	Bekkefelt mot Nordbotnet, Sørbotnet og Sømnesvika	Sømna
146-28-R	Røymarkelva	Sømna

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Arealet skal grense mot vassdraget¹⁾
- ✓ Areal i de prioriterte områdene som grenser opp mot Brakkvannspoller omfattes også av ordningen.
- ✓ Maksimal avstand fra den ugjødsla randsonen til vassdraget skal være 30 meter.
- ✓ Minstebredde på den ugjødsla randsonen skal være 5 meter.

Tilskuddet utmåles etter antall meter ugjødsla randsone langs vassdraget.

Foreløpig tilskuddssats	Enhet	Subenhet	Kr	Avgrensing
Ugjødsla randsone i eng i prioriterte områder	meter		7	

Kommentar:

- 1) Definisjonen av vassdrag framkommer av [vannressurslovens](#) §§ 2 og 3.

Aktivitetområdet Avrenning, andre områder:

16. Miljøtilskudd til vegetasjonssone (ved åpen åker) - § 21 i forskriften

(I tilskuddsbrevet har prioriterte områder nummer 5.11.38, mens andre områder har nummer 5.12.50.)

Det kan i tilknytning til areal med korn og poteter/grønnsaker¹⁾ gis miljøtilskudd til vegetasjonssoner²⁾. Dette er overgangssoner mellom dyrka mark og vann eller vassdrag³⁾, som fungerer som filter for jordpartikler, næringsstoffer og partikkelbundne plantevernmidler i avrenningen fra jordbruksarealene⁴⁾.

Vilkår for tilskuddordningen:

- ✓ Arealet skal grense mot vann eller vassdrag.
- ✓ Maksimal avstand fra arealet til vann eller vassdrag skal være 30 meter.
- ✓ Minstebredde på vegetasjonssonen skal være 10 meter.
- ✓ Vegetasjonssonen kan bestå av gras og/eller busker og trær og skal ha et tett og sammenhengende plantedekke.
- ✓ Vegetasjonssonen skal ikke gjødsles.
- ✓ I søknaden skal både antall meter og dekar vegetasjonssone oppgis.

Kommentarer:

- 1) Det gis ikke tilskudd til vegetasjonssoner når tilgrensende areal til vassdrag er eng.
- 2) Det kan søkes om SMIL-tilskudd til etablering av vegetasjonssoner.
- 3) Definisjonen av vassdrag er gitt i vannressurslovens §§ 2 og 3.
- 4) Forskrift om produksjonstilskudd setter krav om etablering av vegetasjonssoner på minimum 2 meter.

Det gis en høyere tilskuddssats i følgende prioriterte områder:

Vannforekomst (jfr. www.vann-nett.no)	Navn	Kommune
Alle vannforekomstene innenfor disse vassdragene	Farstadvassdraget	Vestvågøy
	Lilandvassdraget	Vestvågøy
146-20-R	Dalelva	Sømna
146-22-R	Grøttemsvassdraget	Sømna
146-27-R	Bekkefelt mot Nordbotnet, Sørbotnet og Sømnesvika	Sømna
146-28-R	Røymarkelva	Sømna

Areal som i de prioriterte områdene grenser mot brakkvannspoller omfattes også av den høyeste tilskuddssatsen.

Foreløpig tilskuddssatser	Enhet	Subenhet	Kr	Avgrensing
Skjøtsel av vegetasjonssone i <u>prioriterte</u> områder	meter	dekar	20	
Skjøtsel av vegetasjonssone i andre områder	meter	dekar	10	

17. Miljøtilskudd til vedlikehold av fangdammer - § 22 i forskriften

(Prioriterte områder: Ordning nummer 5.11.41 i tilskuddsbrevet)

(Andre områder: Ordning nummer 5.12.54 i tilskuddsbrevet.)

Formål:

Fangdammer skal bidra til å redusere tap av næringsstoffer og redusere forurensning av vannforekomster. Fangdammer kan også bidra til å redusere partikkelavrenning som skade bestander av den utryddingstrua elvemuslingen.

Etablering:

Bygging av fangdammer kan komme i berøring med en rekke lovverk: Lakse- og innlandsfiskekloven forurensningsloven, jordloven, skogbruksloven, friluftsløven og kulturminneloven. De viktigste lovene ved inngrep i vassdrag er imidlertid plan- og bygningsloven og vannressursloven. Søknad om å anlegge fangdammer sendes til kommunen og til Fylkesmannens miljøvernnavdeling, som vil vurdere hvilke lover tiltaket skal reguleres etter. Det kan ikke gis miljøtilskudd til vedlikehold av fangdammer som er etablert i strid med regelverket.

Utforming:

Hvis det av Vann-nett framgår at det er problemer med avrenning av løst fosfor, organiske stoffer og nitrogen til vassdrag, må fangdammen ha både vegetasjonsfilter og sedimentasjonskammer. Hvis hovedproblemet er partikkelavrenning, kan fangdammen kun bestå av et tilstrekkelig stort sedimentasjonskammer. Mer om krav til av fangdammer framkommer av NIBIO sitt [faktaark](#).

Beregning av størrelse:

Ved søknad skal fangdammens areal i utgangspunktet beregnes ut fra størrelsen på sedimentasjonskammeret, vegetasjonsfilteret og sidekantene. Hvis fangdammen har et areal som er mindre enn ett dekar, skal arealet ved søknad og settes til ett dekar. Hvis det i samme vannvei er flere fangdammer, og disse til sammen er mindre enn ett dekar, skal de ved søknad regnes som en fangdam.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Fangdammen skal være utformet slik at den fungerer etter hensikten.
- ✓ For å unngå utrasing og fallulykker for barn må sidekantene ikke være brattere enn 1:2.
- ✓ Sikring med gjerde rundt sedimentasjonskammeret må vurderes i hvert enkelt tilfelle.
- ✓ Tilskudd gis for gjennomføring av årlig tilsyn og nødvendige tiltak.
- ✓ Sedimentasjonskammeret skal tømmes ved behov.
- ✓ For å sikre sollys til nitrogenopptak skal sidekantene holdes fri for trær som skygger.

Som et ledd i arbeidet med oppfølgingen av Vannforskriften gis det en høyere sats for fangdammer i følgende prioriterte områder:

Vannforekomst (jfr. www.vann-nett.no)	Navn	Kommune
Alle vannforekomstene innenfor disse vassdragene	Farstadvassdraget	Vestvågøy
	Lilandvassdraget	Vestvågøy
146-20-R	Dalelva	Sømna

146-22-R	Grøttemsvassdraget	Sømna
146-27-R	Bekkefelt mot Nordbotnet, Sørbotnet og Sømnesvika	Sømna
146-28-R	Røymarkelva	Sømna

Fangdammer som i de prioriterte områdene drenerer mot brakkvannspoller omfattes også av den høyeste tilskuddssatsen.

<i>Foreløpig tilskuddssatser</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Vedlikehold av fangdammer i <u>prioriterte</u> områder	dekar	antall	12 000	
Vedlikehold av fangdammer i andre områder	dekar	antall	7 000	

Kommentar:

Det kan søkes kommunen om SMIL-tilskudd til etablering av fangdammer.

Miljøtema utslipp til luft

Jf. RMP punktene 2.1.8 (tiltak) og 3.1.8 (status).

Programsmål:

Jordbruket skal øke opptaket av karbon i jord. Jordbruket skal redusere utslipp av lystgass (N₂O) og/eller metan (CH₄). Utnyttelsen av næringsstoffer i husdyrgjødsel skal bedres med reduserte utslipp av ammoniakk tilsvarende 8 prosent innen 2020.

Aktivitetsområdet *Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel*

18. Miljøtilskudd til spredning (av husdyrgjødsel) i vår/vekstsesongen - § 23 i forskriften

(Ordning nummer 6.13.59. i tilskuddsbrevet.)

Tilskuddsordningen gjelder for spredning av husdyrgjødsel på eng.

Formålet med denne tilskuddsordningen er at all spredning skal skje så tidlig slik at mest mulig av næringsstoffene kan tas opp av planteveksten.

Det kan for samme areal søkes både om *Miljøtilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel i vår og vekstsesongen* og *Miljøtilskudd til bruk av tilførselsslanger ved spredning av husdyrgjødsel*.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Foretaket skal ha årlig gjødslingsplan.
- ✓ Tilskuddsordningen omfatter eng som foretaket eier eller leier¹⁾, og hvor spredning²⁾ av

- husdyrgjødsel i søknadsåret skjer før siste slått og seinest 15. august.
- ✓ Det omsøkte arealet må i søknadsåret faktisk brukes som spredeareal for husdyrgjødsel.
 - ✓ For de arealer det er søkt om *Miljøtilskudd til spredning i vår/vekstsesongen* gis det ikke dispensasjon fra denne datoen.
 - ✓ På disse arealene kan det etter 15. august heller ikke spres silopressaft eller regnvann fra gjødsellager.
 - ✓ Hvis noe husdyrgjødsel spres på andre areal etter 15. august, skal denne moldes ned³⁾.
 - ✓ Tilskuddet beregnes ut fra størrelsen på engarealet hvor spredning av husdyrgjødsel er gjennomført seinest 15. august. Hvis det etter 15. august spres og moldes ned husdyrgjødsel på andre engareal, skal disse arealene ikke inngå beregningsgrunnlaget for tilskuddsordningen.
 - ✓ Det kan ikke føres opp dobbelt spredeareal hvis foretaket sprer husdyrgjødsel to eller flere ganger i løpet av vekstsesongen.

Kommentarer:

- 1) **Spredning på areal som foretaket ikke eier/leier:** Hvis et foretak sprer husdyrgjødsel på et areal som foretaket ikke driver, og/eller det heller ikke foreligger en skriftlig avtale som jordloven forutsetter, kan foretaket ikke søke om miljøtilskudd til spredning i vår/vekstsesongen på dette arealet. Eieren av arealet kan imidlertid, hvis spredning skjer før 15. august og foretaket oppfyller de øvrige kravene til ordningen, søke om miljøtilskudd til spredning i vår/vekstsesongen på dette arealet.
- 2) **Nedfelling etter 15. august:** Hvis det foretas nedfelling på eng etter 15. august, vil søker ikke kunne gis tilskudd over denne ordningen.
- 3) **Presisering av begrepet nedmolding:** Nedfelling, f.eks. ved hjelp av stripenedfeller eller etter DGI-metoden, regnes ikke som nedmolding.

<i>Foreløpig tilskuddssats</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Spredning i vår/vekstsesongen	dekar		20	

19. Miljøtilskudd til bruk av tilførselsslanger (ved spredning av husdyrgjødsel) - § 24 i forskriften

(Ordning nummer 6.13.57 i tilskuddsbrevet.)

Tilskuddsordningen gjelder for spredning av husdyrgjødsel på eng.

Formålet med ordningen er å redusere utslippene til luft og vann, ta vare på næringsstoffene og minske jordpakkingen.

Det kan for samme areal både søkes om miljøtilskudd til *Miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel i vår og vekstsesongen* og *Miljøtilskudd til bruk av tilførselsslanger ved spredning av husdyrgjødsel*.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ På omsøkte areal skal all husdyrgjødsel spres ved hjelp av tilførselsslanger og stripespreder.

- ✓ På areal hvor det søkes om tilskudd bruk av tilførselsslanger må gjødsla være spredd før 15. august. Det kan for denne ordningen ikke gis dispensasjon fra denne datoen.
- ✓ Foretaket kan ikke gi eller selge husdyrgjødsel til andre foretak hvis denne gjødsla blir spredd etter 15. august.
- ✓ Engarealet der det er spredd husdyrgjødsel skal høstes med slått eller beiting etter siste spredning.
- ✓ Tilskuddet beregnes ut fra størrelsen på engarealet hvor spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslanger er gjennomført.

I tillegg må følgende vilkår for ordningen *Miljøtilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel* også være oppfylt:

- ✓ Foretaket skal ha årlig gjødslingsplan.
- ✓ Tilskuddsordningen omfatter eng som foretaket eier eller leier, og hvor spredning av husdyrgjødsel i søknadsåret skjer før siste slått og seinest 15. august.
- ✓ Det omsøkte arealet må i søknadsåret faktisk brukes som spredeareal for husdyrgjødsel.
- ✓ På disse arealene kan det etter 15. august heller ikke spres silopressaft eller regnvann fra gjødsellager.
- ✓ Hvis noe husdyrgjødsel spres på andre areal etter 15. august, skal denne moldes ned.
- ✓ Det kan ikke føres opp dobbelt spredeareal hvis foretaket spres husdyrgjødsel to eller flere ganger i løpet av vekstsesongen.

<i>Foreløpig tilskuddssatser</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Bruk av tilførselsslanger	dekar		50	

Ordninger for miljøtilskudd til beitelag

Miljøtema kulturlandskap

Jf. RMP punktene 2.1.1. (tiltak) og 3.1.2 (status)

Programmål:

Ta vare på og utvikle jordbrukets kulturlandskap. Ta vare på variasjonen i jordbrukets prioriterte kulturlandskap.

Aktivitetssområdet *Opprettholde kulturlandskapet:*

20. Miljøtilskudd til drift av beitelag - § 7 i forskriften

(Ordning nummer 1.2.5. i tilskuddsbrevet.)

Godkjente beitelag kan søke om tilskudd for hest, storfe og småfe på utmarksbeite.

Søknadsfristen er 1. november.

Vilkår for tilskuddsordningen:

- ✓ Beitelaget må være godkjent av Fylkesmannen (til og med 2012) eller kommunen (fra og med 2013).
- ✓ Laget må ha et gyldig organisasjonsnummer i Enhetsregisteret.
- ✓ Laget må ha minst 2 aktive medlemmer, det vil si medlemmer med egne besetninger som deltar i beitelagsaktivitetene.
- ✓ Antall dyr som slippes på beite må tilsvare minst 150 småfe (10 småfe tilsvarer 1 storfe/hest).
- ✓ Laget må ha beiterett i området som brukes til beite.
- ✓ Beiteområdet må være angitt på kart.
- ✓ Dyra må være minst 8 uker på utmarksbeite.
- ✓ Laget må organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking av egne og andres dyr i beiteområdet.
- ✓ Foreløpig årsrapport skal være vedlagt søknad om miljøtilskudd til drift av laget. Årsrapporten skal inneholde informasjon om aktivitet i beitelaget i søknadsåret, som tilsyn og andre tiltak i beiteområdet, spesielle utfordringer knyttet til beitedriften osv.

Kommentarer:

Retningslinjer for godkjenning av nye beitelag står i eget rundskriv fra Fylkesmannen til kommunene.

Hvis laget har beitedyr i flere kommuner, skal kommunene det gjelder sammen avgjøre hvilken av dem som skal godkjenne beitelaget og behandle av søknad om miljøtilskudd.

<i>Foreløpig tilskuddssats per heimsanka dyr</i>	<i>Enhet</i>	<i>Subenhet</i>	<i>Kr</i>	<i>Avgrensing</i>
Hest og storfe	dyr		20	
Småfe	dyr		10	

Vedlegg:

- ✓ Forskrift om miljøtilskudd til jordbruket i Nordland.

Tilhørende dokumenter:

- ✓ Regionalt miljøprogram for jordbruket i Nordland 2013-2016 (forlenget ut 2017).
- ✓ Miljøtilskudd i Nordland – oversikt over tilskuddsordningene i søknadsomgangen 2016.
- ✓ Miljøtilskudd til skjøtsel av lokalt verdifulle jordbrukslandskap – areal per kommune.

Forskrift om miljøtilskudd til jordbruket, Nordland

Dato	FOR-2016-05-19-518
Publisert	II 2016 hefte 2
Ikrafttredelse	26.05.2016
Sist endret	
Endrer	FOR-2015-05-21-535
Gjelder for	Nordland
Hjemmel	LOV-1995-05-12-23-§18, FOR-2004-12-14-1615
Kunngjort	26.05.2016 kl. 13.40
Korttittel	RMP-forskrift for Nordland

Kapitteloversikt:

Kap. 1. Innledende bestemmelser

Kap. 2. Generelle bestemmelser

Hjemmel: Fastsatt av Fylkesmannen i Nordland 19. mai 2016 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18 og delegeringsvedtak 14. desember 2004 nr. 1615.

Kap. 1. Innledende bestemmelser

§ 1. *Formål*

Formålet med miljøtilskudd i Nordland er å bidra til å redusere klimautslipp og forurensing, og sikre at biologiske, landskapsmessige og kulturhistoriske verdier i jordbrukets kulturlandskap ivaretas.

§ 2. *Virkeområde*

Forskriften gjelder i Nordland fylke.

§ 3. *Grunnvilkår*

Tilskudd til miljøtiltak etter denne forskriften kan bare gis til

- foretak som er berettiget produksjonstilskudd, jf. forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd mv. i jordbruket, og/eller,
- beitelag som er godkjent av kommunen og som er registrert i Enhetsregisteret, jf. enhetsregisterloven 13. juni 1994 nr. 15.

For alle foretak som har jordbruksareal med planteproduksjon og som har rett til produksjonstilskudd, er det et vilkår at foretaket har gjødslingsplan som oppfyller kravene i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging § 3.

Ved bruk av plantevernmidler er det et vilkår at foretaket oppfyller kravene til føring og oppbevaring av journal i forskrift 6. mai 2015 nr. 455 om plantevernmidler, § 20 og § 26, og føring og oppbevaring av register over plantevernmidler i samme forskrift, artikkel 67.

Kap. 2. Generelle bestemmelser

§ 4. Retningslinjer og satser

Tilskudd utbetales etter utfyllende retningslinjer, satser, definisjoner mv. fastsatt av Fylkesmannen i Nordland.

§ 5. Miljøtilskudd til slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gis miljøtilskudd til foretak som utfører slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap.

Tilskudd kan gis til:

1. Slått av lokalt verdifulle jordbrukslandskap valgt ut av kommunen: Fylkesmannen avgjør hvor mange dekar hver kommune kan fastsette som lokalt verdifulle, setter vilkår for utvelgelsesprosessen og for ordningen. Områdene deles inn i følgende tiltaksklasser:
 1. Bygdenært
 2. Øyer/holmer/veiløse områder
 3. Fjellområde
 4. Areal med spesielle verdier

Tilskudd gis per dekar.

2. Slått av veikanter i jordbrukslandskapet: Kantene må grense mot fulldyrka eller overflatedyrka jord som høstes ved slått eller har åkervekster.

Tilskudd gis per meter.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsene, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 6. Miljøtilskudd til beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gis miljøtilskudd til foretak som utfører beiting av lokalt verdifulle jordbrukslandskap. Ordningen omfatter også jordbrukslandskap som vurderes som verdifulle ut fra andre kriterier enn kun biologiske.

Fylkesmannen avgjør hvor mange dekar hver kommune kan fastsette som lokalt verdifulle, setter vilkår for utvelgelsesprosessen og for ordningen. Områdene deles inn i følgende tiltaksklasser:

1. Bygdenært
2. Øyer/holmer/veiløse områder
3. Fjellområde
4. Areal med spesielle verdier.

Tilskudd gis per dyreenhet.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 7. Miljøtilskudd til drift av beitelag

Godkjente beitelag kan gis tilskudd til drift av laget. Nye beitelag skal godkjennes av kommunen, etter retningslinjer fastsatt av Fylkesmannen.

Tilskuddet beregnes ut fra antall heimsanka dyr, og beiteperioden skal være minst 8 uker.

Fylkesmannen fastsetter egne satser for hest/storfe og småfe, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 8. Miljøtilskudd til skjøtsel av slåttemark

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av slåttemark. Området må være registrert som naturtypen slåttemark i databasen Naturbase og klassifisert som «svært viktig» (A-lokalitet), eller «viktig» (B-lokalitet).

Skjøtsel skal skje i samsvar med egen skjøtelsesplan godkjent av Fylkesmannen.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 9. Miljøtilskudd til beite av kystlynghei

Det kan gis miljøtilskudd til beite av kystlynghei. Området må være registrert som naturtypen kystlynghei i databasen Naturbase og klassifisert som «svært viktig» (A-lokalitet), «viktig» (B-lokalitet) eller «lokalt viktige» (C-lokalitet).

Tilskudd gis per dyreenhet.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 10. Miljøtilskudd til slått av biologisk verdifulle arealer

Det kan gis tilskudd til maskinell slått med 4-hjulstraktor i nasjonalt utvalgte kulturlandskap i jordbruket (områdene Engan–Ørnes og Kjelvik, Blomsøy–Hestøy og Skålvær), Vegaøyan verdensarvområde og Røst.

For areal med skjøtelsesplan godkjent av Fylkesmannen, skal skjøtsel skje i samsvar med denne.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 11. Miljøtilskudd til beite av biologisk verdifulle arealer

Det kan gis miljøtilskudd til beite av naturtyper som i Naturbase er klassifisert som «svært viktige» (A-lokalitet) og «viktige» (B-lokalitet).

Nasjonalt utvalgte kulturlandskap i jordbruket (områdene Engan–Ørnes og Kjelvik, Blomsøy–Hestøy og Skålvær), Vegaøyan verdensarvområde og Røst omfattes også av denne tilskuddsordningen.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 12. Miljøtilskudd til friarealer for gås

Det kan gis miljøtilskudd til foretak som lar trekkende hvitkinngås og kortnebbgås beite på fulldyrka eller overflatedyrka arealer uten å bli jaget.

Tilskudd gis per dekar, og med egne satser for lavt, middels og høyt beitetrykk.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsene og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 13. Miljøtilskudd til skjøtsel av gamle enger

Det kan gis tilskudd til manuell slått med 2-hjulstraktor, ljà o.l. i nasjonalt utvalgte kulturlandskap i jordbruket (områdene Engan–Ørnes og Kjelvik, Blomsøy–Hestøy og Skålvær), Vegaøyen verdensarvområde og Røst.

For areal med skjøtselsplan godkjent av Fylkesmannen, skal skjøtsel skje i samsvar med denne.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 14. Miljøtilskudd til hesjing

Det kan gis miljøtilskudd til hesjing.

Tilskuddet gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 15. Miljøtilskudd til skjøtsel av gravminne

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av gravminne. Tiltaket omfatter skjøtsel som beiting og/eller slått i tilknytning til enkeltstående kulturminner som er automatisk freda etter lov om kulturminner.

Kulturminnet skal være registrert som synlig over markoverflaten i databasen Askeladden, og ligge på eller i nær tilknytning til jordbruksareal (fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite).

Tilskudd gis per kulturminnelokalitet.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 16. Miljøtilskudd til skjøtsel av gravfelt

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av gravfelt. Tiltaket omfatter skjøtsel som beiting eller slått i tilknytning til gravfelt som er automatisk freda etter lov om kulturminner.

Gravfeltet skal ligge på eller i nær tilknytning til jordbruksareal (fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite), og være registrert som synlig over markoverflaten i databasen Askeladden.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 17. Miljøtilskudd til skjøtsel av andre automatisk freda kulturminner

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av andre automatisk freda kulturminner.

Kulturminnene skal ligge på eller i nær tilknytning til jordbruksareal (fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite), og være registrert som synlig over markoverflaten i databasen Askeladden. Tiltaket omfatter skjøtsel av boplasser, hustufter, dyrkingsspor, veifar mv.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 18. Miljøtilskudd til skjøtsel av steingjerder

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av steingjerder i jordbrukslandskapet.

Tilskudd gis per meter.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 19. Miljøtilskudd til skjøtsel av viktige kulturhistoriske områder

Det kan gis miljøtilskudd til skjøtsel av viktige kulturhistoriske områder. Områdene velges ut av Fylkesmannen etter innspill fra kommunene og i samråd med regional kulturminneforvaltning.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 20. Miljøtilskudd til ugjødsla randsone i eng i prioriterte områder

Det kan gis miljøtilskudd til ugjødsla randsone i eng i prioriterte områder som velges ut av Fylkesmannen. Arealet skal grense til vann eller vassdrag.

Tilskudd gis per meter.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 21. Miljøtilskudd til vegetasjonssone

Det kan gis miljøtilskudd til avsetting av vegetasjonssone langs areal med korn eller poteter/grønnsaker.

Tilskudd gis per meter.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

Som en følge av arbeidet med Vannforskriften, kan Fylkesmannen peke ut prioriterte områder hvor slike tiltak gis en høyere tilskuddssats.

§ 22. Miljøtilskudd til vedlikehold av fangdammer

Det kan gis miljøtilskudd til vedlikehold av fangdammer.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

Som en følge av arbeidet med Vannforskriften, kan Fylkesmannen peke ut prioriterte områder hvor slik skjøtsel gis en høyere tilskuddssats.

§ 23. Miljøtilskudd til spredning i vår/vekstsesongen

Det kan gis miljøtilskudd til spredning av husdyrgjødsel i vår/vekstsesongen.

Tilskuddsordningen omfatter eng som foretaket eier eller leier, og hvor spredning i søknadsåret skjer før siste slått og seinest 15. august.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 24. Miljøtilskudd til bruk av tilførselsslanger

Det kan gis miljøtilskudd til bruk av tilførselsslanger ved spredning av husdyrgjødsel.

Tilskudd gis per dekar.

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatsen, og kan sette nærmere vilkår for ordningen.

§ 25. Søknad og utbetaling

Søknad fremsettes på søknadsskjema fastsatt av Fylkesmannen i Nordland. Søknadsfristen er 20. august. For tilskudd til beitelag er søknadsfristen 1. november.

Ved for sent fremsatt søknad vil det tildelte tilskuddet bli redusert med 1 000 kroner per virkedag etter fristens utløp og opp til 20 virkedager. Søknader som innkommer senere enn 20 virkedager etter fristen vil ikke bli behandlet.

Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

Innvilget tilskudd utbetales til det foretaket eller beitelaget som fremsatte søknaden.

Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

§ 26. Administrasjon, dispensasjon og klage

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Fylkesmannen kan etter søknad i særlige tilfeller dispensere fra reglene i denne forskriften. For tilskudd til spredning i vår/vekstsesongen etter § 23, og for tilskudd til bruk av tilførselsslanger etter § 24, kan det ikke gis dispensasjon etter denne forskriften.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages¹ til Fylkesmannen. Vedtak fattet av Fylkesmannen i første instans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

¹ Jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kap. VI.

§ 27. Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Kommunen, Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskudd er riktige.

Søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegetninger som vedkommer tilskuddet.

Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de eiendommer som foretaket benytter i driften.

§ 28. Avkortning ved regelverksbrudd

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

Tilskuddet kan avkortes eller helt bortfalle dersom foretaket ikke oppfyller, eller bare delvis oppfyller kravene stilt i § 3, andre og tredje ledd. Av samme grunner kan utbetalt tilskudd delvis eller helt kreves tilbakebetalt, jf. § 7.

§ 29. Avkortning ved feilopplysninger

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke overholder de frister som kommunen, Fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 4.

§ 30. Tilbakebetaling og renter mv.

Dersom foretaket som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan det feilutbetalte beløpet kreves tilbakebetalt fra mottakeren eller motregnes i senere tilskuddsutbetaling. Tilsvarende gjelder differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskudd som følge av vedtak om avkorting etter § 29 og § 30.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Krav fra offentlig myndighet som utspringer av foretakets jordbruksvirksomhet kan motregnes i senere tilskuddsutbetalinger til foretaket.

§ 31. Ikrafttredelse, opphevelse av annen forskrift

Forskriften trer i kraft ved kunngjøring i Norsk Lovtidend.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 21. mai 2015 nr. 535 om miljøtilskudd til jordbruket, Nordland.

Statens hus

Moloveien 10

tlf: 75 53 15 00 || fax: 75 52 09 77

fmnpost@fylkesmannen.no

www.fmno.no

www.twitter.com/FMNordland ||